

Asia: VN/15936/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi valtion yhteisten tieto- ja viestintätekni- palvelujen järjestämisestä annetun lain ja valtion virkamieslain 7 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Yleisiä huomioita esityksestä

-

2. Yhteiset palvelut

- **Kommentit 2 §:n muuttamisesta**

Muutos on järkevä ja toivottu, koska se selkeyttää tilannetta, kuka ylläpitää lokeja rekisterinpitäjänä.

3. Yhteisten palvelujen rekisterinpitäjät

- **Kommentit uuden 2 a §:n lisäämisestä**

RVV kannattaa rekisterinpitovastuiden selkeyttämistä lain tasolla. Ehdotettu muutos on askel oikeaan suuntaan, vaikkei palvelukeskukselle olekaan mahdollista säätää vastaavaa yhteisrekisterinpitäjän vastuuta kuin Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskukselle. Nykyinen asiantila on johtanut monenkirjaviin käytäntöihin, joissa palvelukeskus on saattanut jopa tulkita, ettei sillä ole minkäänlaista roolia hankkimansa ja asiakasorganisaatioille tuottamansa palvelun henkilötietojen käsittelyssä. Yksittäisellä virastolla ei juuri ole tosiasiallista vaikutusvaltaa palveluiden teknisten ja organisatoristen suojakeinojen määrittelyssä.

4. Yhteisten palvelujen käyttöönoton ja liittämisen hyväksyminen

- **Kommentit uuden 7 §:n lisäämisestä**

RVV kannattaa yhdenmukaista menettelyä, jolla varmistetaan yhteisen ympäristön tietoturvallisuus ja jatkuvuus. Olisi suositeltavaa, että uuden palvelun valikoimaan mukaan ottamisessa käytetään arviointiin vallitsevia ja yleisesti jo käytössä olevia standardeja ja viitekehyksiä. Mukaan ottamisen perusteiden tulisi myös olla selvästi kuvattuja, ja prosessin sujuva, jottei palveluiden käyttöönottoon muodostu pullonkaulaa Valtorin toimesta.

5. Valtion yhteisiä perustietotekniikka- ja tietojärjestelmäpalveluja tuottavan palvelukeskuksen toimitusjohtaja

- **Kommentit uuden 8 §:n 2 momentin lisäämisestä**

-

6. Valtion yhteisiä perustietotekniikka- ja tietojärjestelmäpalveluja tuottavan palvelukeskuksen henkilöstö

- **Kommentit 9 §:n muuttamisesta**

-

7. Valtion yhteisiä perustietotekniikka- ja tietojärjestelmäpalveluja tuottavan palvelukeskuksen asiakkaat

- **Kommentit uuden 10 §:n 2 momentin lisäämisestä**

RVV:n näkemyksen mukaan yhtenäiset vaatimukset ja huolellisuusvelvoite ovat olennaisia yhteisen ympäristön tietoturvallisuuden ja jatkuvuuden varmistamisessa. Vaatimusten tulisi kuitenkin olla perusteltuja ja toimia yleisten kriteeristöjen ja käytäntöjen pohjalta, ettei luoda rinnalle uutta kriteeristöä. Laajat vaatimukset voivat myös lisätä etenkin pienissä organisaatioissa työmäärää merkittävästi, jos vaatimuksia ei suhteuteta organisaation kokoon ja resursseihin.

8. Integraatiopalvelujen tuottaja ja sen tehtävät

- **Kommentit uusien 13 § ja 14 §:n lisäämisestä**

Muutos on ymmärrettävissä siten, että Valtorin sisään luodaan erillinen integraatiopalveluiden tuottajan rooli, jolle varmistetaan riippumattomat ja riittävät resurssit. RVV ei näe miten uuden tahon tai väliportaana luominen Valtorin yhteyteen lisääisi palvelun laatua, vaan riskinä voi olla ennemmin pidempi palveluketju asiakkaan näkökulmasta. Integraatiopalvelun tuottajan tarvitsemien resurssien rahoitus voi myös kasvattaa Valtorin asiakkaiden kuluja.

9. Varautuminen ja palvelutuotannon häiriötilanteet

- **Kommentit uusien 15 §:n 3 ja 4 momentin lisäämisestä**

Muutoksella annetaan toimivaltuudet muuttaa palvelua nopealla aikataululla, jos jokin välitön uhka aiheuttaa riskin kriittisille palveluille. Olisi kuitenkin selkeää, jos etukäteen kommunikoitaisiin läpinäkyvästi asiakkaille mahdolliset skenaariot ja etukäteen sovitut toimintatavat ja palautumissuunnitelmat erilaisiin kyberpoikkeamiin, jotta asiakkaat voivat Valtorin kanssa yhdessä varautua tilanteisiin ja suunnitella vaihtoehtoiset varatoimintatavat. Palveluntuottajiin ulottuva velvoite noudattaa ensisijaisuus- ja kiireellisyysepriorisointia Valtorin palveluihin on kannatettava, koska toimitusketjuriskit ovat keskeinen jatkuvuusriskien aiheuttaja monimutkaisessa ja pitkässä palveluketjussa.

10. Esityksen vaikutukset organisaatiosi toimintaan

Muutos yhteisten palveluiden tietosuojavastuisiin selkiyttää nykyistä asiantilaa.

Mahdolliset lisääntyneet vaatimukset ja prosessit yhteisten palveluiden piiriin hyväksymiseksi voivat aiheuttaa pienelle organisaatiolle suhteessa merkittävän lisätyömäärän.

11. Muut kommentit

-

Rahoitusvakausvirasto - Jaakko Weuro, ylijohdaja; Taneli Kilpiö,
tietoturva-asiantuntija